Verze 1.0.0 | Studie

Autor: Vojtech Royce

Překlad anglického originálu. English original

Míra nezaměstnanosti mladých ve většině ekonomik převyšuje dvojnásobek celkové míry

Deskriptivní studie 182 ekonomik na základě modelovaných odhadů ILO za roky 2004, 2014 a 2024

Pracovní verze studie 1.0.0.

Abstrakt

Jak vychází míra nezaměstnanosti lidí ve věku 15 až 24 let ve srovnání s mírou nezaměstnanosti celé pracovní síly a změnilo se toto srovnání mezi lety 2004 a 2024? Zkoumáme modelované odhady ILO z databáze World Development Indicators, zmrazené v září 2026, pro 217 ekonomik ze seznamu Světové banky, které nejsou souhrnnými skupinami; obě míry za rok 2024 má 182 z nich. Medián poměru míry nezaměstnanosti mladých k celkové míře nezaměstnanosti činí 2,32. Míra mladých je vyšší než dvojnásobek celkové míry ve 122 ekonomikách (67,0 %) a vyšší než její trojnásobek ve 38 (20,9 %). Ve stejných ekonomikách činil medián poměru 2,01 v roce 2004 a do roku 2024 se poměr zvýšil ve 137 z nich (75,3 %), přestože míra mladých klesla ve 103 ekonomikách a celková míra ve 124. Míra nezaměstnanosti mladých neudává podíl nezaměstnaných mezi všemi mladými lidmi: v roce 2024 činil medián podílu nezaměstnaných na všech osobách ve věku 15 až 24 let 5,18 %. U 118 ekonomik nemá v ILOSTAT příznak skutečné hodnoty ani jedna z obou měr za rok 2024. Všechny ekonomiky mají stejnou váhu a data popisují publikované odhady, nikoli příčiny.

Proč porovnávat míru nezaměstnanosti mladých s celkovou mírou?

Nezaměstnanost mladých se obvykle uvádí vedle celkové míry a shrnuje se do jediného násobku. Tento násobek závisí na tom, čím se míra mladých dělí, s jakou skupinou se mladí lidé porovnávají, jak se jednotlivé ekonomiky váží a zda byly hodnoty vykázány, nebo modelovány. Studie popisuje publikované srovnání pro každou ekonomiku zvlášť, v roce 2024 i v průběhu dvaceti let, a všechny tyto volby uvádí otevřeně.

Otázky jsou deskriptivní: studie nezkoumá, proč jsou mladí lidé nezaměstnaní častěji, zda si některá ekonomika vede lépe ani která opatření by poměr změnila. Metadata Světové banky uvádějí, že imputovaná pozorování „by neměla sloužit ke srovnávání zemí ani k sestavování žebříčků“ a že míra nezaměstnanosti „by neměla být vykládána jako měřítko ekonomické tísně nebo blahobytu“. Proto popisujeme rozdělení hodnot a ekonomiky neřadíme. Metadata WDI k nezaměstnanosti mladých a metadata WDI k celkové nezaměstnanosti.

Co obě míry měří?

Míra nezaměstnanosti mladých, řada WDI SL.UEM.1524.ZS, dělí počet nezaměstnaných ve věku 15 až 24 let pracovní silou ve věku 15 až 24 let; celková míra, SL.UEM.TOTL.ZS, počítá totéž pro všechny osoby ve věku 15 let a více. Pracovní sílu tvoří zaměstnaní a nezaměstnaní; nezaměstnaní jsou osoby bez práce, které jsou připraveny do práce nastoupit a práci hledají. Všichni ostatní, včetně studentů, kteří nepracují ani práci nehledají, stojí mimo pracovní sílu. Míry nezaměstnanosti mladých žen a mladých mužů, SL.UEM.1524.FE.ZS a SL.UEM.1524.MA.ZS, mají ve jmenovateli pracovní sílu mladých příslušného pohlaví.

Jmenovatelem tedy není populace mladých lidí. Míra nezaměstnanosti mladých ve výši 20 % znamená, že nezaměstnaných je 20 ze 100 mladých lidí v pracovní síle, nikoli 20 ze 100 mladých lidí. Mladí lidé, kteří studují a nepracují ani práci nehledají, nejsou zahrnuti v čitateli ani ve jmenovateli. Při dané míře nezaměstnanosti mladých znamená nižší míra participace mladých menší podíl nezaměstnaných na všech mladých lidech, a tedy větší rozdíl mezi mírou nezaměstnanosti a tímto podílem.

Srovnání shrnujeme poměrem míry mladých k celkové míře, tedy mírou nezaměstnanosti mladých dělenou celkovou mírou, a uvádíme také rozdíl v procentních bodech. Oba ukazatele se mohou rozcházet: pokud obě míry klesnou o stejný počet bodů, rozdíl se nezmění, a je-li míra mladých vyšší, poměr vzroste. Celková míra zahrnuje i mladé lidi; je průměrem míry mladých a míry osob ve věku 25 let a více, váženým velikostí pracovní síly. Kdykoli tedy míra mladých převyšuje míru dospělých, je poměr míry mladých k míře dospělých vyšší než poměr míry mladých k celkové míře.

Data, verze zdrojů a původ dat

Všech pět řad WDI, včetně řady SL.TLF.ACTI.1524.ZS s mírou participace ve věku 15 až 24 let, je označeno jako modelované odhady ILO a jako zdroj uvádí databázi ILO Modelled Estimates, z níž Světová banka převzala data 17. ledna 2026. Odpovědi API, naposledy aktualizované 13. července 2026, pokrývají roky 2004 až 2024; spolu se seznamem ekonomik byly získány 30. září 2026 UTC, uloženy v původní, nezpracované podobě a opatřeny kontrolními součty SHA-256. Seznam ekonomik je bajtově shodný se seznamem použitým ve WEI-WP-003; bez 78 souhrnných skupin obsahuje 217 ekonomik včetně území. Metadata WDI k participaci mladých.

Pole statusu pozorování jsou ve WDI prázdná. Pro určení původu jednotlivých řádků jsme zmrazili také míry nezaměstnanosti podle pohlaví a věku z ILOSTAT, označené „ILO modelled estimates, Nov. 2025“, spolu s jejich katalogovým záznamem a číselníky. V každé ze čtyř řad nezaměstnanosti je všech 3 918 hodnot WDI shodných s odpovídajícími hodnotami ILOSTAT, jakmile se propojí Normanské ostrovy (kód Světové banky CHI, kód ILOSTAT CHA); toto přiřazení bylo přijato na základě 42 shodných hodnot. Mezi 189 oblastmi ILOSTAT, které nejsou souhrnnými skupinami (právě tento počet uvádí metodika ILO), je 187 ekonomik ze seznamu Světové banky. Metodika modelovaných odhadů ILO a tabulka měr nezaměstnanosti ILOSTAT.

Číselník ILOSTAT označuje status R jako „Real value“ (skutečná hodnota); všechny ostatní hodnoty mají status prázdný. Protože číselník definuje i nepoužitý kód „Imputation“ (imputace), označujeme hodnoty s prázdným statusem jako hodnoty bez příznaku, nikoli

jako potvrzené imputace. ILO kombinuje vykázaná pozorování s modelovými imputacemi a upozorňuje, že odhady pro země s omezenými vykázanými údaji „by neměly být považovány za ‚pozorovaná' data". Příznak mají obě míry za rok 2024 u 64 ekonomik a ani jedna u 118; v roce 2014 mají příznak obě míry u 110 ze 187 ekonomik a v roce 2004 u 76 ze 187. Číselník statusů ILOSTAT.

Všechny roky pocházejí z jediného vydání ILO, takže hodnoty za rok 2004 jsou odhady tohoto vydání, nikoli údaje zveřejněné v té době. Každé vydání je „z konstrukce vnitřně konzistentní", takže „složky, například skupiny podle pohlaví nebo věku, dávají v součtu odpovídající úhrny": míra mladých a celková míra tedy nejsou nezávislá měření. Ve všech 182 ekonomikách leží celková míra za rok 2024 mezi mírou mladých a mírou ILOSTAT pro věk 25 let a více, s tolerancí 0,001 bodu.

Analytické volby

Interní analytický plán byl zaznamenán dříve, než byl vypočten jakýkoli poměr, rozdíl, rozdělení, souvislost nebo statistika změny; počty pokrytí a statusů již byly prověřeny a při vyhledávání datové služby ILOSTAT se zobrazily hodnoty tří ekonomik. Jde o exploratorní analýzu s dokumentovaným postupem, nikoli o předregistrované nebo zaslepené potvrzování hypotézy.

Primární soubor, tedy všechny ekonomiky s oběma mírami za rok 2024, i panel změn, který vyžaduje obě míry v letech 2004, 2014 a 2024, obsahují stejných 182 ekonomik; tytéž ekonomiky tvoří i úplný soubor studie WEI-WP-003. Nic neimputujeme, neořezáváme ani neváţíme; průměr popisuje průměrnou zahrnutou ekonomiku, nikoli průměrného mladého člověka. Rozdíly a poměry jsou přesné; „více než dvojnásobek" znamená ostře větší hodnotu a v žádném z let stanovených plánem se žádný poměr přesně nerovná 1, 2 ani 3. Kvantily používají lineární interpolaci na pozici (N-1)p a směrodatné odchylky se počítají s dělitelem N. Seznam ekonomik není náhodným výběrem a zdroje nezveřejňují směrodatné chyby, proto nepočítáme p-hodnoty ani intervaly spolehlivosti.

Ve většině ekonomik převyšuje míra mladých dvojnásobek celkové míry

Veličina, 2024, N = 182	Průměr	Medián	Prostředních 50 %	Minimum	Maximum	Populační směrodatná odchylka
Míra mladých, % pracovní síly ve věku 15 až 24 let	15,49	12,86	7,57 až 20,42	0,39	76,49	11,69
Celková míra, % pracovní síly ve věku 15 let a více	6,72	5,15	3,26 až 8,44	0,13	34,64	5,49
Míra mladých minus celková míra, body	8,77	7,39	4,02 až 12,33	-1,02	50,49	6,93
Poměr míry mladých k celkové míře	2,45	2,32	1,88 až 2,95	0,76	7,04	0,88

Souhrny publikovaných odhadů se stejnou vahou každé ekonomiky. Hodnoty všech ekonomik jsou uvedeny v datové příloze studie.

Medián poměrů vypočtených pro jednotlivé ekonomiky, tedy nikoli poměr obou mediánů, činí 2,32; geometrický průměr poměrů je 2,31. Míra mladých převyšuje celkovou míru ve 179 ekonomikách (98,4 %), její dvojnásobek ve 122 (67,0 %) a trojnásobek ve 38 (20,9 %). Úplný výčet výjimek tvoří Kazachstán (poměr 0,79), Libérie (0,76) a Svatý Tomáš a Princův ostrov (0,95); žádná z jejich měr za rok 2024 nemá příznak a tyto bodové odhady nelze vykládat jako prokázané obrácení vztahu.

Míra mladých a celková míra spolu úzce souvisejí (Pearsonova korelace 0,925, Spearmanova 0,903), zčásti již z konstrukce. Poměr má napříč ekonomikami slabou monotónní souvislost s celkovou mírou nezaměstnanosti (Spearmanova korelace -0,101). Vysoký poměr může při nízké celkové míře existovat současně s malým rozdílem v bodech.

Mezi lety 2004 a 2024 poměr ve většině ekonomik vzrostl

Rok	Medián poměru	Prostředních 50 %	Průměr	Více než dvojnásobek	Více než trojnásobek	Pod 1
2004	2,01	1,76 až 2,37	2,09	97 (53,3 %)	15 (8,2 %)	0
2014	2,18	1,86 až 2,57	2,29	119 (65,4 %)	18 (9,9 %)	2
2024	2,32	1,88 až 2,95	2,45	122 (67,0 %)	38 (20,9 %)	3

Soubor 182 ekonomik s oběma mírami v letech 2004, 2014 a 2024. Souhrny za všechny ekonomiky s daty v jednotlivých letech, včetně pěti ekonomik bez hodnot za rok 2024, obsahuje příloha.

Roční medián těchto ekonomik dosahuje v roce 2020 hodnoty 2,31, v roce 2021 klesá na 2,22 a v roce 2024 činí 2,32.

Období	Poměr vzrostl	Poměr klesl	Medián změny poměru	Míra mladých klesla	Celková míra klesla	Medián změny míry mladých, body	Medián změny celkové míry, body
2004 až 2014	135	47	+0,16	87	97	+0,10	-0,09
2014 až 2024	120	62	+0,08	107	116	-0,45	-0,48
2004 až 2024	137	45	+0,28	103	124	-0,74	-0,92

Ve všech řádcích stejných 182 ekonomik. Žádný poměr ani žádná míra nezůstaly přesně beze změny. Mediány změn nelze od sebe odečítat.

Mezi lety 2004 a 2024 poměr vzrostl ve 137 ze 182 ekonomik (75,3 %); medián změny činil 0,28 a prostřední polovina změn sahala od 0,01 do 0,63. Tento vývoj neprovázel obecný růst měr nezaměstnanosti mladých: míra mladých klesla ve 103 ekonomikách a celková míra ve 124.

Medián změny rozdílu mezi oběma mírami činil 0,06 bodu a prostřední polovina změn sahala od -2,35 do 2,02. Rostoucí poměr zachycuje relativní změnu a neznamená větší rozdíl v bodech.

Nárůst se projevuje i v nenáhodné podmnožině 53 ekonomik, jejichž míra mladých i celková míra mají příznak v roce 2004 i v roce 2024: jejich medián poměru se posunul z 2,18 na 2,51, poměr vzrostl ve 46 z nich a klesl v 7 a počet ekonomik s poměrem nad 3 se zvýšil z 5 na 17.

Regionální vzorce se liší

Region	S daty za 2024 / výchozí soubor	Medián poměru, 2004	Medián poměru, 2024	Více než dvojnásobek, 2024	Více než trojnásobek, 2024	Poměr vzrostl / klesl, 2004 až 2024
Východní Asie a Tichomoří	29 / 37	2,20	2,82	26	11	22 / 7
Evropa a Střední Asie	48 / 58	2,09	2,48	41	15	42 / 6
Latinská Amerika a Karibik	31 / 42	2,05	2,31	25	3	25 / 6
Blízký východ, severní Afrika, Afghánistán a Pákistán	21 / 23	2,33	2,56	17	5	18 / 3
Severní Amerika	2 / 3	2,00	2,15	2	0	2 / 0
Jižní Asie	6 / 6	2,46	3,62	5	4	6 / 0
Subsaharská Afrika	45 / 48	1,75	1,72	6	0	22 / 23

Označení regionů podle zmrazeného seznamu ze září 2026. Oba mediány vycházejí ze stejných ekonomik. Severní Amerika a Jižní Asie mají méně než deset ekonomik s daty. Jde o souhrny se stejnou vahou každé ekonomiky, nikoli o oficiální agregáty.

Subsaharská Afrika se liší: její medián za rok 2024 činí 1,72, nad 2 leží pouze 6 z jejích 45 ekonomik, nad 3 žádná a poměr vzrostl ve 22 ekonomikách a klesl ve 23. Ve všech ostatních regionech je medián vyšší než 2 a poměr vzrostl ve většině ekonomik. Nižší poměr nedokládá lepší podmínky pro mladé lidi: míra nezaměstnanosti neměří ekonomickou tíseň a metadata WDI upozorňují, že nezahrnuje osoby, které by chtěly pracovat, ale práci nehledají, a že neformální zaměstnanost lze jen obtížně vyčíslit tam, kde se nesleduje.

Mladé ženy a mladí muži

V roce 2024 převyšuje míra nezaměstnanosti mladých žen míru mladých mužů ve 118 ze 182 ekonomik a v 64 je nižší; medián rozdílu činí 1,20 bodu a medián poměru míry žen k míře mužů 1,12. V roce 2004 byla míra mladých žen vyšší ve 121 ze 187 ekonomik a v roce 2014 ve 120 ze 187. V roce 2024 je vyšší ve 25 z 31 ekonomik Latinské Ameriky a Karibiku a v 18 z 21 ekonomik skupiny Blízký východ, severní Afrika, Afghánistán a Pákistán, avšak ve 24 z 48 ekonomik Evropy a Střední Asie a ani v jedné ze dvou severoamerických ekonomik. Každá míra se vztahuje k pracovní síle mladých příslušného pohlaví, takže tyto údaje nic nevypovídají o participaci; vycházejí přitom z kategorií žen a mužů, které používají poskytovatelé dat. Metadata WDI upozorňují, že počty nezaměstnaných mohou opomíjet ženy, kterým v hledání práce brání překážky nebo které nemohou být pro práci k dispozici kvůli pečovatelským povinnostem.

Kolik mladých lidí je nezaměstnaných?

Součin míry nezaměstnanosti mladých a míry participace mladých, dělený 100, udává podíl nezaměstnaných na všech osobách ve věku 15 až 24 let. V roce 2024 činil medián míry participace mladých 38,91 % a prostřední polovina hodnot sahala od 30,78 % do 51,29 %; nejméně v polovině ekonomik tedy většina osob ve věku 15 až 24 let stála mimo pracovní sílu. Medián míry nezaměstnanosti mladých činil 12,86 %, medián podílu nezaměstnaných na všech osobách ve věku 15 až 24 let však 5,18 %. Nejvyšší míra nezaměstnanosti mladých v souboru dosahuje 76,49 %, nejvyšší podíl nezaměstnaných 21,62 %. Součin dvou zaokrouhlených publikovaných hodnot ilustruje definici; nejde o publikovaný ukazatel a řada participace nebyla ověřena proti ILOSTAT.

Dospělí ve věku 25 let a více jako srovnávací skupina

Ve vztahu k míře ILOSTAT pro věk 25 let a více činí v roce 2024 medián poměru mladých 2,92 (prostřední polovina 2,32 až 3,72); poměr převyšuje 2 ve 160 ze 182 ekonomik (87,9 %) a 3 v 85 (46,7 %). Poměr míry mladých k míře dospělých převyšuje poměr míry mladých k celkové míře ve 179 ekonomikách, přesně v těch, v nichž míra mladých převyšuje míru dospělých; hlavní uváděný násobek tedy závisí na volbě srovnávací skupiny.

Mění původ dat a zaokrouhlení celkový obraz?

Žádná ekonomika nemá za rok 2024 příznak právě u jedné z obou měr. V 64 ekonomikách, v nichž mají příznak obě míry, činí medián poměru 2,50 (prostřední polovina 2,22 až 3,16), 54 z nich (84,4 %) má poměr nad 2 a 20 (31,3 %) nad 3. Ve 118 ekonomikách, v nichž nemá příznak ani jedna míra, je medián 2,14 (1,77 až 2,58), 68 (57,6 %) má poměr nad 2, 18 (15,3 %) nad 3 a do této skupiny patří všechny tři ekonomiky s poměrem pod 1. Z dat nelze určit, zda tento rozdíl odráží měření, modelování, nebo typ ekonomik, jejichž hodnoty příznak nesou.

Po vyřazení pěti ekonomik s celkovou mírou za rok 2024 pod 1,0 %, tedy pod prahem stanoveným v plánu, zbývá 177 ekonomik s mediánem poměru 2,32; 119 z nich (67,2 %) má poměr nad 2 a 36 nad 3.

Publikované hodnoty se liší také přesností: 28 ze 182 celkových měr za rok 2024 je uvedeno nejvýše s jedním desetinným místem. Kontrola doplněná až po sestavení plánu připouští, aby

se každá hodnota od publikované lišila nejvýše o polovinu jednotky jejího posledního zobrazeného desetinného místa; hodnoty bez desetinných míst přitom pokládá za hodnoty s jedním desetinným místem. Počet ekonomik s poměrem nad 2 za rok 2024 by se pak mohl pohybovat od 121 do 122, počet nad 3 od 37 do 40 a počet nárůstů mezi lety 2004 a 2024 od 135 do 137; žádný poměr za rok 2024 by nemohl přejít přes hodnotu 1. Viditelný počet desetinných míst neurčuje původní přesnost zaokrouhlení; uvedená rozpětí platí jen za popsaného scénáře.

Která data chybějí?

Z 217 ekonomik chybějí hodnoty za rok 2024 u 35. Z nich 30 nemá míru mladých ani celkovou míru v žádném roce a v tabulce ILOSTAT u nich nejsou žádné hodnoty. Pět řad končí předčasně: u Ukrajiny v roce 2021, u Súdánu a u Západního břehu Jordánu a pásma Gazy v roce 2022 a u Libanonu a u Jižního Súdánu v roce 2023; soubory neuvádějí proč. Pokrytí v roce 2024 sahá od 66,7 % v Severní Americe a 73,8 % v Latinské Americe a Karibiku po 93,8 % v Subsaharské Africe a 100 % v Jižní Asii. Pokrytí 83,9 % ekonomik není pokrytím populace a o chybějících poměrech nečiníme žádné předpoklady.

Interpretace a omezení

Výsledky podporují omezený závěr: v těchto publikovaných odhadech je míra mladých ve většině ekonomik vyšší než dvojnásobek celkové míry a mezi lety 2004 a 2024 poměr ve většině ekonomik vzrostl, a to i v ekonomikách, jejichž hodnoty mají příznak v obou letech. Data neumožňují určit, proč tomu tak je.

Poměr a rozdíl odpovídají na odlišné otázky: vyšší poměr může při poklesu obou měr existovat současně s nezměněným nebo menším rozdílem v bodech. Protože celková míra zahrnuje i mladé lidi, poměr míry mladých k celkové míře podhodnocuje poměr míry mladých k míře dospělých, kdykoli mají mladí lidé vyšší míru; měnící se podíl mladých v pracovní síle navíc může poměr posunout, i když se míra mladých ani míra dospělých nezmění.

Jde o modelované odhady, nikoli o jednotná měření, a Světová banka nedoporučuje používat imputovaná pozorování ke srovnávání zemí ani k sestavování žebříčků; hodnoty ekonomik v příloze slouží k reprodukci, nikoli k řazení. Reprodukce publikovaných hodnot ověřuje naši aritmetiku, nikoli modely nebo jejich nejistotu.

Každá ekonomika se započítává jednou, takže tyto souhrny nejsou váženy počtem obyvatel a mohou se lišit od regionálních a globálních údajů ILO nebo Světové banky. Míra nezaměstnanosti nezahrnuje osoby, které by chtěly pracovat, ale práci nehledají, a nic nevypovídá o kvalitě pracovních míst; souvislosti na úrovni ekonomik navíc nelze přenášet na jednotlivce. Pro vážené agregáty, širší ukazatele nevyužité pracovní síly i pro podíl mladých lidí, kteří nejsou zaměstnaní ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy, by byl vždy zapotřebí samostatný plán studie.

Reprodukce, autorství a registr zdrojů

Vydání uchovává zmrazené odpovědi, záznamy o získání dat, kontrolu dostupnosti dat, analytický plán, všech 217 řádků ekonomik, všechny souhrnné výsledky i výsledky analýz citlivosti a data připravená pro grafy. Výpočetní postup youth_gap_study.py, založený pouze na standardní knihovně Pythonu, ověřuje každý vstup proti manifestu získaných dat, zastaví se, pokud se kterákoli hodnota WDI liší od odpovídající hodnoty ILOSTAT, a ve výchozím režimu reprodukuje každý výstup bajt po bajtu. Samostatně napsaná implementace independent_youth_gap_check.py přepočítává každé uvedené číslo z původních souborů a jednotkové testy pokrývají přesnou aritmetiku a integritu zdrojů. Obojí napsal analytik, který studii připravil, takže jde o výpočetní kontroly, nikoli o externí recenzní řízení.

Statistické zdroje tvoří pět řad WDI, které Světová banka poskytuje pod licencí CC BY 4.0, seznam ekonomik a tabulka měr nezaměstnanosti ILOSTAT s katalogovým záznamem a číselníkem statusů. Metodickými zdroji jsou stránky metadat WDI a popis modelovaných odhadů ILO, uchovaný v této příloze jako označená textová extrakce získaná webovým nástrojem, poprvé pořízená pro WEI-WP-003. Stránka ILOSTAT s definicí míry nezaměstnanosti vrátila HTTP 403 a není citována. Metadata WDI k nezaměstnanosti mladých žen a metadata WDI k nezaměstnanosti mladých mužů.